

Zij-instromen in het speciaal onderwijs

Zij-instromen in het speciaal onderwijs: leraar worden in 2 contexten

Zij-instromen in het speciaal onderwijs betekent dat je leraar wordt in een onderwijscontext waarin je naast algemene onderwijstaken, van meet af aan een specialistische rol hebt in het begeleiden van leerlingen. Dit vraagt om andere, aanvullende, vaardigheden dan werken in het reguliere basisonderwijs.

Het zij-instroomtraject, ook al volg je dat binnen het speciaal onderwijs, leidt tot de bevoegdheid leraar basisonderwijs. Dit betekent dat je met deze bevoegdheid kunt gaan werken in het speciaal onderwijs, maar ook in het reguliere basisonderwijs. In feite vraagt het zij-instromen in het speciaal onderwijs dat je leraar wordt in twee contexten: het speciaal onderwijs waar je een werkplek hebt aangeboden gekregen én het reguliere basisonderwijs omdat je na het succesvol afronden van het zij-instroomtraject een bevoegdheid krijgt als leraar basisonderwijs. Vandaar dat aan zij-instromen in het speciaal onderwijs aanvullende eisen worden gesteld.

Aanvullende eisen t.a.v. zij-instromen in het speciaal onderwijs

Oriëntatiefase

Tijdens de oriëntatiefase is het van belang dat er zowel ervaring wordt opgedaan in het speciaal onderwijs als in het reguliere basisonderwijs. Ervaring opdoen betekent ook onderwijsactiviteiten verzorgen in het reguliere basisonderwijs.

Voorwaarden

Om in aanmerking te komen voor het traject zij-instroom in het beroep moet je beschikken over:

- een afgeronde hbo- of wo-opleiding;
- voor het onderwijs voldoende maatschappelijke ervaring en beroepservaring;
- een [Verklaring Omtrent Gedrag \(VOG\)](#).

Voor het zij-instromen in het speciaal onderwijs zal tijdens de intake tevens ingegaan worden op de *relevantie* van de vooropleiding, de *relevantie* en *omvang* van de werkervaring en de *affiniteit en motivatie* voor het werken met leerlingen uit het speciaal onderwijs én het reguliere basisonderwijs. Afhankelijk van de uitkomst van het intakegesprek kan de inhoud van de oriëntatiefase verder ingevuld worden. Dit is maatwerk.

Geschiktheidsonderzoek

Het geschiktheidsonderzoek bestaat uit verschillende onderdelen, waaronder een performance assessment. Voor zij-instromers in het SO geldt dat het performance-assessment in twee contexten wordt afgenomen: zowel in het speciaal onderwijs als in het reguliere basisonderwijs. De zij-instromer en het bestuur dienen zelf afspraken te maken met een reguliere basisschool binnen het eigen bestuur of binnen een ander bestuur, waar

het performance assessment kan worden afgenomen. Het is aan te raden om tijdens de oriëntatiefase op deze betreffende reguliere basisschool onderwijsactiviteiten uit te voeren. Dit betekent dat het tarief van het geschiktheidsonderzoek € 2.300,- bedraagt in plaats van € 1.750,-.

Tijdens het geschiktheidsonderzoek zal aandacht besteed worden aan de draagkracht en hogere belastbaarheid van kandidaten gezien de twee contexten waarin gewerkt gaat worden en het on-topprogramma dat kandidaten gaan volgen.

Leer-werktraject zij-instroom SO

- De zij-instromer die het traject volgt binnen het SO dient minimaal 1 dag per week les te geven - ervaringen op te doen - in het reguliere basisonderwijs gedurende het gehele zij-instroomtraject. Het schoolbestuur maakt hierover afspraken met de reguliere basisschool en het betreffende bestuur en betalen tevens de kosten voor de begeleiding op de werkplek binnen het reguliere basisonderwijs, conform de afspraken ten aanzien van de 3 fasen waarmee gewerkt wordt.
- Er zijn specifieke bekwaamheidseisen voor het SO, gericht op de specialisatie en regisseursfunctie, toegevoegd aan de wettelijke bekwaamheidseisen zoals geformuleerd door de Onderwijscoöperatie¹ en sinds 1 augustus 2017 geldend als de wettelijke bekwaamheidseisen voor het onderwijs².
- Het scholings- en begeleidingstraject is uitgebreid met een aanbod vanuit het programma van de TOPClass gedragspecialist. Voor het scholingstarief betekent dit dat gewerkt wordt met een tarief van € 5.500,- in plaats van het reguliere tarief van € 4.500,- .
- Het leer-werktraject dat een zij-instromer volgt, is omschreven in een 9-tal leeruitkomsten. Leeruitkomsten beschrijven wat een zij-instromer geacht wordt te weten, te begrijpen en te kunnen toepassen na afronding van het zij-instroomtraject. Bij aanvang van het traject wordt onderzocht of alle leeruitkomsten binnen de werkcontext van het speciaal onderwijs kunnen worden aangetoond. Indien dat niet het geval is, worden er afspraken gemaakt over de werkcontext waarbinnen de leeruitkomst aangetoond dient te worden. Alle leeruitkomsten dienen aangetoond te worden om de bevoegdheid van leraar basisonderwijs te kunnen ontvangen.

Tarief Zij-instroom in het SO: Geschiktheidsonderzoek: € 2.300,- Scholing per jaar: € 5.500,-

1 Onderwijscoöperatie, (2014). *Herijking Bekwaamheidseisen: verantwoording*. Utrecht: Onderwijscoöperatie.

2 Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel, 16 maart 2017.